

§ 299

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Pilvi Torstin talousarvioaloitteesta kaupungin PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistamisesta

HEL 2021-002886 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Ted Apter: Pöydälle

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Ted Apterin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Pasi Brandt, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistaminen , Torsti Pilvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Pilvi Torstin ja 16 muun alikirjoittaneen talousarvioaloitteesta, jossa esitetään yhtenä vastauksena pandemian jälleenrakennushaasteeseen PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistamista vuoden 2022 talousarvioon suhteessa edeltävien vuosien vuosittaiseen tasoon:

Positiivinen diskriminaatio

Helsingin strategioissa on pitkään tavoiteltu alueiden välisen eriytymisen ehkäisyä ja kaupunginosien välisten hyvinvointierojen kaventamista. Strategian mukaan sosioekonomisia ja alueellisia terveys- ja hyvin-

vointieroja kavennetaan tietoon ja vaikuttavuuteen perustuvilla menetelmillä.

Kaupungin PD-rahoitus

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä oleva kaupungin PD-rahoitus on yhteensä 5 927 498 euroa. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osuus on 1 367 400 euroa, perusopetuksen 3 710 098 euroa, lukiokoulutuksen 350 000 euroa ja ammatillisen koulutuksen 500 000 euroa vuodessa.

Suomenkieliset koulutusasteet saavat yhteensä PD-rahoitusta 5 495 098 euroa vuodessa ja ruotsinkieliset 432 400 euroa vuodessa.

Kaupungin PD-rahoituksen käyttö ja sen vaikutus

Varhaiskasvatuksessa rahoituksella on palkattu erikseen sovituilla asuma-alueilla lisähenkilöstöä päiväkoteihin ja leikkipuistoihin. Lisähenkilöstöllä on ollut mahdollista tukea lasten vertaistaitoja ja kielitaitoja, mahdollistaa pedagogisesti perusteltuja ja suunniteltuja pienryhmiä ja antaa enemmän aikaa lapsille.

Opettajien ja koulunkäyntiavustajien palkkaaminen on lisännyt perusopetuksessa pienryhmäopetusta, jakotunteja ja samanaikaisopetusta. Lisäksi kouluihin on hankittu oppimateriaalia, liikuntavarusteita, soittimia, kirjoja, lehtiä ja leikkivälineitä, sekä ostettu erilaisia kulttuurielämyksiä, opintomatkoja ja vierailuja. Positiivisen diskriminaation määrärahalla on saatu järjestettyä kouluihin paremmin yksilöllistä opetusta, jolla on ollut vaikutusta oppilaiden hyvinvointieroihin. Määrärahoilla on ollut merkittävä vaikutus erityisesti heikommin suoriutuvien syntyperäisten suomalaisten oppilaiden sekä ulkomaalaistaustaisten oppilaiden jatkamiseen toisen asteen koulutukseen. Tutkimustulosten mukaan (VATT 2017) positiivisen diskriminaation määrärahat laskivat todennäköisyyttä lopettaa opinnot peruskouluun.

Lukiokoulutuksessa PD-rahoitus on suunnattu lukioihin, joissa vieraskielisten oppijoiden osuus on suuri. Rahoitusta on käytetty pienryhmissä annettuun tukiopetukseen, monikulttuurisuuden ja kielitietoisuuden ymmärtämisen vahvistamiseen, oman uskonnon opetukseen ja opiskelijoiden yksilölliseen tukemiseen sekä ohjaukseen ja opintopolkujen laatumiseen maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille.

Ammatillisessa koulutuksessa PD-rahoitusta on suunnattu toimipaikoihin, joissa vieraskielisten ja paljon oppimisen tukea tarvitsevien oppijoiden osuus on erityisen suuri. Myönteisen erityiskohtelun rahoituksella on lisätty toimipaikkojen tukipalvelujen henkilöstöresurssia sekä

vahvistettu toimintamalleja, jotka tukevat oppijan kiinnittymistä opintoihin.

Korona-pandemiasta johtuva oppimisvaje

Jos lapsi ei voi osallistua varhaiskasvatukseen suunnitelmalliseen ja tavoitteelliseen kasvatukseen, opetuksen ja hoidon muodostamaan kokonaisuuteen yhdessä muiden lasten kanssa on uhkana oppimisvaje, kun hän jää vaille pedagogista toimintaa, joka mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset ja edistää elinikäistä oppimista. Tuen tarpeet, jotka varhaiskasvatukseen osallistuttaessa tulisivat havaituiksi, jäivät piiloon. Tämä aiheuttaa lisääntyntä resurssitarvetta lapsen tukemiseen.

Perusopetuksessa tuen tarpeet, jotka lähiopetuksessa tulisivat havaituiksi, jäivät piiloon. Kotoa saadun tuen vaihtelevuus aiheutti eriarvoisuutta oppimisen edellytyksissä. Lisäksi opetuskieleen liittyvät haasteet erilaisessa toimintaympäristössä loivat tuen saatavuuden ongelmia. Poikkeusolot ovat heikentäneet lasten ja nuorten yhteisöllisyyttä ja lisännyt yksinäisyyttä ja ahdistuneisuutta. Vaikutukset näkyvät mm. oppilas- ja opiskeluhuoltopalveluiden, samanaikaisopettajien ja kouluvalmentajatoiminnan tarpeen lisääntymisenä.

Toisen asteen etäopetuksen pitkittyminen on lisännyt oppimisen sekä elämänhallinnan haasteita myös niillä opiskelijoilla, joilla ei ole aikaisemmin ollut tuen tarvetta. Monen opiskelijan opintopolku on katkenut, koska kaikki eivät ole voineet osallistua verkkokursseille eikä kaikkia kursseja ole voitu muuntaa verkkoon. Lukiokoulutuksessa lisäresurssitarvetta on mm. ohjaukseen, tukeen ja opintojen valmiiksi saattamiseen lisäämällä ohjausta ja jälkiohjausta, yhteisopetusta, kertaus- ja rästiopetusta, tukiopetusta sekä kurssien ylimääräisiä uusintakuulusteluja. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijoilla on lisääntyntä tarvetta elämänhallinnan ja opiskeluun osallistumisen ohjaukselle. Kesän jälkeen tehostettu tavoittaminen ja ohjauksen ja opetuksen lisääminen keväällä poissa oleille/ opiskelusta pudonneille opiskelijoille edellyttää lisäresursseja.

Valtion erityisavustus koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi

Valtio on myöntänyt Helsingin kaupungin eri koulutusasteille erityisavustusta tai lisärahoitusta koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi yhteensä noin 11,9 miljoonaa euroa vuosille 2020-2021. Rahoituksen myöntämisen perusteet, käyttöaika sekä rahoituksen käyttöehdot vaihtelevat koulutusasteesta ja rahoittajasta riippuen. Eri koulutusasteet ovat kohdentaneet suurimman osan saamastaan rahoituksesta oppijoiden saaman opetuksen, ohjauksen ja tukitoimien lisäämiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on hakenut 4,5 miljoonaa euroa Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustusta koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa vuodelle 2022.

Kaupungin myöntämä pitkäjänteinen PD- rahoitus tukee ja tasoittaa kaupunkirakenteesta johtuvia alueellisia hyvinvointieroja. Koronapandemian aiheuttama oppimisvaje kohdentuu eniten jo aiemmin tukea tarvitseviin oppijoihin. Erityisjärjestelyt ovat lisäksi hidastaneet kielen oppimista, jolla on vaikutusta oppimiseen kokonaisuutena. Perheiden mahdollisuudet tukea lasta tai nuorta ovat erilaiset, joka edistää huonovointisuuden polarisoitumista. Oppimisvajeen vaikutukset ovat merkittäviä ja pitkäkestoisia ja edellyttävät korjaantuakseen lisäresurssia. Esi-tetty menolisäys ei sisälly vuoden 2022 talousarvioon.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Pilvi Torstin ja 16 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteeseen, jossa esitetään, että kaupungin PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoitus kaksinkertaistetaan vuoden 2022 talousarvioon suhteessa edeltävien vuosien taso.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Pasi Brandt, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistaminen, Torsti Pilvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano